

ANKARA SANAYİ ODASI

HİNDİSTAN

ÜLKE NOTU

Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü

28 Nisan 2017

İÇİNDEKİLER

1- Ülke Künyesi

2- Hindistan'ın Dış Ticareti

Tablo 1 - Ülkenin Dış Ticaret Göstergeleri

Tablo 2 - Hindistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler

Tablo 3 - Hindistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler

Tablo 4 - Hindistan'ın İhracatında Başlıca Ülkeler

Tablo 3 - Hindistan'ın İthalatında Başlıca Ülkeler

3- Türkiye ile Hindistan Arasındaki Ticari İlişkiler

Tablo 1 - Türkiye-Hindistan Dış Ticaret Değerleri

Tablo 2 - Türkiye'nin Hindistan'a İhraç Ettiği Başlıca Ürünler

Tablo3- Türkiye'nin Hindistan'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler

1- Ülke Künyesi

Resmi Adı	Hindistan
Cumhurbaşkanı	Pranab Mukherjee
Başbakan	Narendra Modi
Başkenti	Yeni Delhi
Resmî dil	Hintçe, İngilizce
Yönetim biçimi	Federal Cumhuriyet
Yüzölçümü	3.287.263 km ²
Nüfus	1.309.730.000 (2016 IMF)
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla - GSYİH	2.384.726 (2016 IMF)
Kişi Başına Düşen GSYİH	1.820 (2016 IMF tahmin)
Büyüme Oranı	7,5 (2016 IMF tahmin)
Para birimi	Hint Rupisi (INR)
Zaman dilimi	IST (UTC+5:30)
Coğrafi Konum	Hindistan güney Asya'da yer almakta olup; güneyinde Hint Okyanusu, batısında Pakistan, kuzeyinde Çin, Bhutan ve Nepal, doğusunda ise Bangladeş ve Myanmar ile komşudur. Yüzölçümü bakımından dünyanın yedinci büyük devletidir. Hindistan'ın güneyinde tropikal muson iklimi hakim iken kuzeyinde iklim ılımandır. Hindistan'ın güney ve orta kesimleri platolardan oluşurken batısında çöller, kuzeyinde ise Himalaya Dağları yer alır.
Siyasi ve İdari Yapı	15 Ağustos 1947 tarihinde İngiltere'den bağımsızlığını kazanan Hindistan Cumhuriyeti'nin yönetim şekli federal cumhuriyettir. Hindistan 28 eyalet ve 7 birlik bölgesinden oluşmaktadır. Eyaletler; Andhra Pradesh, Arunachal Pradesh, Assam, Bihar, Chhattisgarh, Goa, Gujarat, Haryana, Himachal Pradesh, Jammu and Kashmir, Jharkhand, Karnataka, Kerala, Madhya Pradesh, Maharashtra, Manipur, Meghalaya, Mizoram, Nagaland, Orissa, Punjab, Rajasthan, Sikkim, Tamil Nadu, Tripura, Uttar Pradesh, Uttarakhand, West Bengal'dir. Birlik bölgeleri ise Andaman ve Nicobar Adaları, Chandigarh, Dadra and Nagar Haveli, Daman and Diu, Delhi, Lakshadweep ve Puducherry'dir. Hindistan'da yasal altyapı 1950 anayasasına ve İngiliz hukukuna dayanır.
Nüfus ve İşgücü Yapısı	2007 yılında nüfusu 1,13 milyar kişiye ulaşan Hindistan'da 2000-07 yılları arasındaki nüfus artış hızı yıllık %1,5 oranında gerçekleşmiştir. Bu oran 2009 ve 2010 yılında da yaklaşık aynı kalmıştır. 2011 yılında dair nüfus artış oranı beklentisi %1,49'dur. Bu oran 90'lı yıllarda %1,9, 80'li yıllarda %2,1 ve 60'lı yıllarda %2,3 oranlarında gerçekleşmiştir. Doğum hızının düşeceğine dair iyimser beklentilere rağmen 2025 yılında Hindistan nüfusunun 1,4 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir. 2007 yılında yaşam beklentisi erkekler için 66, kadınlar için 71 yıla çıkmıştır. 1951 yılında erkekler ve kadınlar için yaşam beklentisi 32 yıl idi. Kırsal kesimde yaşama oranı diğer gelişen Asya ülkelerine göre çok yüksektir. Halkın yaklaşık %60'ı nüfusu 5000'i geçmeyen yerleşim yerlerinde yaşamaktadır. Buna karşın şehirlere göç hızla artmaktadır. Hindistan'da her yıl yaklaşık 10 milyon kişi işgücüne katılmaktadır. Bu durum hükümetin eğitimin kalite ve miktarını artırmak için yatırım yapması gerekliliğini göstermektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre	Hindistan doğal kaynaklar bakımından çok zengin bir ülke değildir. Hindistan dünya yüzeyinin %2,4'ünü kaplamasına rağmen, dünya nüfusunun yaklaşık %18'ini barındırmaktadır. Bu yüzden doğal kaynak ihtiyacı fazladır. Hindistan'daki en önemli madenler kömür, demir ve boksittir. Petrol ve gazın büyük çoğunluğu ithal edilmektedir. Büyük coğrafi ve iklimsel farklılıklar bölgeler arasında gelir dağılımı ve ekonomik gelişmişlik farklılıklarının sebeplerinden birisidir. Gelişmiş ülkelerin tersine bir durum olarak çalışan nüfusun yaklaşık %50'si tarım sektöründe istihdam edilmiştir. Göç artmasına rağmen hala sınırlıdır ve Hintlilerin büyük çoğunluğunun geçimi toprağa bağlıdır. Ekilebilir arazinin yaklaşık %40'ı sulanabilir durumdadır ve geriye kalan arazilerde tarımsal üretim yıllık muson yağmurlarına bağımlıdır.
Ekonomik Yapı	Hindistan ekonomisi iki farklı yapıya sahiptir. Bir yanda, orta sınıfın en zekilerini çalıştıran modern ve küresel rekabet gücüne sahip bilgiye dayalı hizmetler sektörü, diğer yanda çoğunlukla az eğitilmiş işgücünün çalıştığı ve rekoltesi yağışlara bağlı tarım sektörü yer almaktadır. İmalat sektörü geleneksel olarak kalitesiz mallar nedeniyle yetersiz olmasına rağmen, bu durum son yıllarda değişmeye başlamıştır. Hizmetler sektöründeki güçlü büyüme neticesinde sektörün GSYİH içinde payı 2015 yılında %58,9 olarak gerçekleşirken, tarım sektörünün payı %16,6, sanayinin payı ise %24,5 olmuştur. Son yıllarda ekonominin tarıma bağımlılığı azalmış olsa da GSYİH'deki dalgalanmalar hala yıllık muson yağmurlarının sonuçlarına bağlıdır. Toprak sahiplerinin çoğunluğu geçinecek kadar tarım yapabilmektedirler ve çoğu çiftçi ailesi yoksulluk sınırının altında yaşam sürdürmektedirler. Hindistan özellikle kırsal alanda dünyadaki en kötü insani gelişim indekslerinin bazılarını sahiptir. Buna karşın, Hindistan aynı zamanda çok sayıda yüksek nitelikli işgücüne ve birkaç tane uluslararası endüstriyel gruba da sahiptir.
Ekonomik Performans	Hindistan'ın son ekonomik reformları başlattığı 1990'lı yılların başından itibaren ekonomik büyüme geçici olmaktan çıkmış ve önceki yıllardan daha yüksek bir büyüme oranı yakalanmıştır. Reel büyüme 2003 yılından itibaren her yıl %8'in üzerinde gerçekleşmiş ve 2006 yılında %9,7 ile tepe noktasına ulaşmıştır. 2008 yılında ise küresel ekonomik krizin etkisiyle ekonomik büyüme %6,1 oranında gerçekleşmiştir. Hükümetin geniş kapsamlı mali canlandırma paketinin uygulamaya konulmaması durumunda bu büyüme oranı çok daha düşük oranda gerçekleşebileceği görüşü hakimdir. Bu paketle kamu harcamaları büyümenin yaklaşık üçte birine katkı sağlamıştır. Yüksek büyümenin olduğu 2003 ve 2007 yıllarında kamu harcamalarının büyümeye katkısının sadece %6 olduğu düşünülürse, kamu harcamalarının muazzam bir sıçrama yaptığı görülmektedir. Hindistan'ın yıllık reel büyüme verilerine bakıldığında ise, ülke ekonomisinin 2009'da %8,5, 2010'da %10,3, 2011 yılında %6,6 ve 2012'de %5,6, 2013'te %6,6, 2014'te %7,2 büyümüştür.. Büyüme 2011, 2012 ve 2013 küresel konjonktürün doğrudan ve dolaylı etkileriyle beklentilerin altında gerçekleşmiştir. 2013'ten itibaren yeniden ivmelenen Hint ekonomisi 2015'te ve 2016'da %7,6 oranında büyümüştür. (Mali yıl 30 Mart'ta sona erdiğinden 2015 Nisan - 2016 Mart aylarını kapsayan 12 aylık dönemdeki büyüme oranı, resmi olarak 2016 yılı büyüme oranıdır).

2- Hindistan'ın Dış Ticareti

Dış Ticaret Politikası

Hindistan 1991 yılında ticareti şeffaflaştırma yönünde ekonomik reformlar yapmaya başlamıştır. İthalat gümrük vergileri 1991 yılındaki tepe noktası olan %350'lerden şu andaki ortalama düzey olan %10'lara kadar tedrici olarak azaltılmıştır. Fakat uluslararası standartlara göre hala çok yüksek olan bu ithalat vergileri uluslararası firmaların bu pazara satış yapmalarını engellemektedir.

Hindistan'ın hali hazırdaki mevzuatı 2002-2007 İthalat İhracat Politikasına bağlıdır. Çoğu alanda lisansa gerek duymadan ithalat izni uygulanmaktadır. Bazı alanlarda ürünler kısıtlanmış ya da yasaklanmıştır ve bazıları sadece devlet kurumlarınca yapılmaktadır.

Hindistan hükümetinin ekonomik reform çabalarına karşın Hindistan'a ihracat yaparken çeşitli tarife ve tarife dışı engellerle karşılaşmaktadır. Hükümet tarım dışı ürünlere uygulanan tarifeleri yeniden yapılandırmaya devam etmektedir. Hükümetin Şubat 2007'de açıklanan 2007/08 bütçesine göre çoğu sanayi ürününe uygulanan vergi %12,5'ten %10'a düşürülmüştür. Aynı zamanda hükümet birçok hammadde ve ara malına uygulanan vergileri de düşürmüştür. Hükümet kimyasallar ve plastiklerdeki tarife oranlarını da %12,5'ten %7,5'e düşürmüştür. Bu ürünlerdeki tarife indirimlerine karşın, Hindistan'ın sanayi ürünlerindeki ortalama tarife oranı hala yüksektir. Petrokimyasallar, otomobiller, motosikletler ve nihai çelik ürünlerindeki tarife oranlarının çok yüksek olduğu sektörlerdir. Tekstil sektöründe de şeffaf olmayan tarife oranları vardır. İthal mallar ayrıca, eyalet bazında katma değer ya da satış vergileri ve Temel Tüketim Vergisi ile birlikte çeşitli yerel vergi ve harçlara tabidir.

Mart 2006'da hükümet %4 oranında ad valorem "ekstra ek vergi" uygulaması getirmiştir. Bu ekstra ek vergi (özel ek vergi de denilmektedir) tüm ithal mallara uygulanmaktadır. Ekstra ek vergi, temel gümrük vergisi ve ek verginin üzerine ek olarak uygulanmaktadır. 14 Eylül 2007 tarihinde hükümet yeni bir gümrük tebliği yayınlarak ithalatçıların ekstra ek vergi için vergi iadesi alabilmelerine olanak sağlamıştır. İthalatçılar, vergi iadesi prosedürlerinin zaman alıcı olduğunu dile getirmektedirler.

İhracatta kullanılacak girdiler için vergisiz ithalata imkan veililmektedir. Vergi muafiyeti için ayrıca bir lisans gerekmektedir. Vergi muafiyet planı ihracatta kullanılacak malların ithal edilmesinde kolaylık sağlamak için kullanılmaktadır. Kamu yararına olan mallarda devlet vergiyi azaltmak ya da tamamen kaldırmakta tam yetkilidir. Hindistan'ın toplam girdi ihtiyacının neredeyse yarısı imtiyazlı vergi ile ithal edilmektedir.

Tarife Dışı Engeller

Hindistan'ın bir negatif ithalat listesi uygulaması bulunmaktadır. Bu negatif liste üç kategoriye bölünmüştür: yasaklı ürünler (örneğin donyağı, içyağı ve hayvansal yağlar), ithalat izni gerektiren sınırlı ürünler (örneğin çiftlik hayvanı ürünleri ve bazı kimyasallar) ve zaman ve miktar bakımından hükümet onayı alması gereken sadece kamu monopollerinden ithal edilebilen ürünler (örneğin petrol ürünleri, bazı eczacılık ürünleri ve büyük miktarda tahıl). Hindistan'ın en güncel yasaklı ithalat bilgileri <http://exim.indiamart.com/freedlist/prohibited.html> sitesinde bulunmaktadır.

Hindistan sermaye mallarının ithalatındaki birçok sınırlamayı kaldırmıştır. Hükümet 5 yıllık ömrü kalan ikinci el yatırım mallarının nihai tüketici tarafından ithalat izni olmaksızın ithalatına izin vermektedir. Tamir edilmiş bilgisayar parçaları, Hintli bir mühendis tarafından kullanım ömrünün en az %80'i kaldığı belgelendirilirse ithal edilebilmektedir. Hükümet başka bir şekilde sokulmuş tüm malların ithalatında 2006 yılından itibaren ithalat lisansı istemektedir. Buna karşın bu lisans alma işleminin zahmetli ve külfetli olduğu dile getirilmektedir.

Ekim 2007'de Hindistan Dış Ticaret Genel Müdürlüğü parçalanmamış hurda metal ithalatındaki yabancı ihracatçıların tescil zorunluluğunu kaldırmıştır. Buna rağmen, sevkiyat öncesi inceleme rejimi devam etmektedir.

Vergi dışında en çok kullanılan engellerden birisi ithalata sınırlama ve yasaklama getiren ithalat lisansı uygulamasıdır. Hindistan çoğu tüketici mallarında ithalat lisansını ortadan kaldırırsa da bazı mallar lisansa tabidir. Örneğin Hindistan motosiklet ve arabalarda ithalat lisansı istemektedir. Yabancılar için motosiklet ithalat lisansı, sadece kalıcı bir süre Hindistan'da ikamet edip, %30'undan fazlası yabancılara ait olan firmalara ve elçiliklerde çalışan yabancı uyruklulara verilmektedir.

Yatırım Malları İhracatı Geliştirme (Export Promotion Capital Goods, EPCG) planı çerçevesinde alınan bir lisansla, belirli bir süre içerisinde ihracat gerçekleştirme kaydıyla yatırım malları daha düşük bir gümrük vergisi ile ithal edilebilmektedir. Bu sistem artık her sanayi alanında kullanılmaktadır. Aynı zamanda bir limit olmadan %5 gümrük vergisi ödeyerek tüm yatırım mallarında uygulanabilmektedir.

İhracatta girdi olarak kullanılmak üzere çeşitli lisanslarla vergisiz ithalatı yapılabilecek belirlenmiş ürünlerde hangi hammaddeler, ara mamuller, tamamlayıcı parçalar, sarf malzemeleri, parçalar, yedek parçalar ve paketleme malzemeleri olacağı hususunda bir vergi muafiyeti planı vardır. Söz konusu uygulamadan yararlananlar için transfer edilemez gelişmiş lisans bu lisanslardan bir tanesidir. Gelişmiş lisansı istemeyen kullanıcılar için de ithalat sonrası vergisiz yenilenebilen sertifikalar mevcuttur.

Gelişmiş lisans, ihraç malının imalatında kullanılan girdilerin vergisiz olarak ithal edilmesine imkan sağlayan lisanstır. Ek olarak yakıt, yağ, enerji, çözücü gibi ihraç malının imalatında kullanılan ürünler de bu lisansla vergisiz ithal edilebilmektedir.

Hindistan hükümetinin yaptığı kamu alımlarında yerli üreticiler yabancılara karşı korunmaktadır.

Hükümet ithalat işlemlerinde ihtiyari gümrük değerlendirme kriterleri uygulamaktadır. Değerleme prosedürleri, normal piyasa fiyatlarının altında bir fiyatla karşılaştıklarında Hindistan gümrüklerine, ithalatta beyan edilen değişim değerini reddetme hakkı vermektedir. Bu durumda ithalatta daha fazla bir gümrük vergisi oranı uygulanmaktadır.

Hindistan gümrükleri genellikle, ticaretin serbest akışına engel olan ve sıklıkla süreç ertelemelerine sebebiyet veren kapsamlı belgelendirme istemektedir. Genel olarak bu durum Hindistan'ın karmaşık tarife yapısından ve ürün, kullanıcı veya Hindistan'ın ihracatı geliştirme programlarına göre değişen birçok muafiyetlerin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu güçlükler devam etmesine karşın Hindistan bu alanda gelişmeler göstermiştir. Dünya Bankası'na göre, son üç yılda ithalat işlemlerinin tamamlanma süresi yarıya düşerek 20 güne inmiştir fakat istenen belgelerin sayısında küçük azalmalar meydana gelmiştir.

Otomotiv ürünlerinin ithalatında bazı gümrük prosedürleri uygulanmaktadır. Motorlu araçlar sadece üç belli limandan ve sadece üretim yapılan ülkeden ithal edilebilmektedir. Beyan edilen ithalat değerleri reddedilebilmektedir ve sonuç olarak toptan satışlardaki yasal indirimler göz önüne alınmamaktadır.

1962 Hindistan Gümrük Yasası malların Hindistan'a geçici girmesine izin vermektedir. Yasanın 74. bölümü geçici olarak ithal edilip sonra ihraç edilen ürünlere vergi iadesi sunmaktadır. Ürünler tekrar ihraç edilirken ithal edildiği zaman ödenen verginin bir kısmı geri ödenmektedir.

Bu vergi iadesinin oranı ürünün Hindistan'a geldiği ya da kullanıldığı andan itibaren zamanla orantılıdır. Eğer mallar Hindistan'da kullanılmadan hemen ihraç edilmişse verilen gümrük vergisinin %98'ine kadar iade verilmektedir. İthal edildiği andan itibaren 24 ay içinde yapılan ihracatlarda bu iade geçerlidir.

Hindistan'ın son dönemdeki dış ticaret verilerine bakıldığında, ihracatın 2011 yılında %36,8 büyüme gösterdiği, 2012 yılında ise eğilimin tersine döndüğü ve ihracat %4 civarında daralma yaşandığı, 2013 yılında ise ülkenin ihracatının %16,3 artarak 337 milyar dolara yükseldiği görülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında ülke ihracatının genel daralma eğilimine girdiği ve ihracatın 2014'te %5,5 2015'te ise %16,9 azalmıştır. Daralma 2016 yılında da devam etmiş ve 261 milyar dolar tutarında ihracat yapılmıştır. Gene 2015 yılında ithalat bir önceki yıla göre %15,5'lik azalışla ile 390,8 milyar dolara gerilemiştir. 2016 yılında ithalat 356,7 milyar dolar olarak gerçekleştirmiştir. Bu durumun neticesinde 2014 yılında 144,8 milyar dolar olan dış ticaret açığı, 2015 yılında 126,4 milyar dolara, 2016 yılında ise 95,7 milyar dolara gerilemiştir.

Tablo 1 - Ülkenin Dış Ticaret Göstergeleri (milyon dolar)

	2012	2013	2014	2015	2016
İhracat	289,6	336,6	317,6	264,4	261,0
İthalat	489,0	466,1	459,4	390,8	356,7
Hacim	778,6	802,7	777,0	655,2	617,7
Denge	-199,4	-129,5	-141,8	-126,4	-95,7

Kaynak: Trade Map

2015 yılı itibarıyla ülkenin ihracatındaki başlıca ürünler, işlenmiş petrol ürünleri, elmaslar, ilaçlar, mücevherat, pirinç, otomobiller-binek araçlar, ham altın, sığır eti ve otomotiv aksam ve parçalarıdır.

Tablo 2 – Hindistan’ın İhracatında Başlıca Ürünler (milyon dolar)

GTİP	Ürün Adı	2014	2015	2016
	TOPLAM	317.545	264.381	261.013
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	60.839	30.455	26.954
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	24.064	21.873	24.037
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	13.088	9.992	12.554
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	10.303	11.236	11.613
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	5.769	5.393	6.368
1006	Pirinç	7.906	6.380	5.316
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2.433	5.312	4.341
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	4.001	3.886	4.022
0202	Sığır eti (dondurulmuş)	4.719	4.031	3.682
0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	3.835	3.196	3.597
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	4.095	3.737	3.162
6109	Tiştörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	2.722	2.858	2.756
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	2.581	2.687	2.464
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	1.940	1.931	2.063
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	1.428	1.299	1.963
8905	Fener, yangın söndürme, tarak gemileri, yüzer vinçler vb; yüzer havuzlar; yüzer-dalabilen sondaj ve üretim platformları	3.342	2.765	1.886
6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	2.127	1.923	1.885
3204	Sentetik organik boyayıcı maddeler, fluoressanlı aydınlatma maddeleri veya lüminofor olarak kullanılan organik ürünler	2.217	1.867	1.843

2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	1.592	1.581	1.788
7601	İşlenmemiş alüminyum	1.339	1.521	1.642
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler	1.841	1.784	1.606
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	1.668	1.650	1.501
7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	2.591	1.936	1.498
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.412	1.427	1.496
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	1.116	1.186	1.449
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1.647	1.356	1.395
6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar	1.580	1.634	1.352
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	2.822	1.861	1.340
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	1.965	1.292	1.308
6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler	1.143	1.167	1.273

Kaynak: Trade Map

Tablo 3 –Hindistan’ın İthalatında Başlıca Ürünler (milyon dolar)

GTİP		2014	2015	2016
	TOPLAM	459.369	390.745	356.679
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	135.826	72.322	60.876
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	31.040	35.000	22.931
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	21.610	16.405	18.978
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	13.432	15.814	14.729
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	16.395	14.115	12.698
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	10.599	10.852	10.618
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	17.627	11.868	9.586
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	6.551	5.922	5.642
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik	4.530	5.221	4.606

	okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.			
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	2.685	3.635	4.012
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4.203	3.986	3.689
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	3.653	3.795	3.668
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	1.288	2.559	3.633
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1.985	2.698	3.015
8905	Fener, yangın söndürme, tarak gemileri, yüzer vinçler vb; yüzer havuzlar; yüzer-dalabilen sondaj ve üretim platformları	2.611	2.027	2.537
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2.921	2.686	2.508
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	5.320	4.094	2.459
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	3.155	2.981	2.143
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	1.077	1.142	2.109
2902	Siklik hidrokarbonlar	2.418	1.820	2.105
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	1.600	1.673	2.096
7103	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	870	1.591	2.054
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	2.111	3.478	1.987
8523	Sesleri ve diğer fenomenleri kaydetmeye mahsus diskler, bantlar, katı hal kalıcı depolama aygıtları, akıllı kartlar vb	1.398	1.505	1.833
7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	4.255	4.262	1.832
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	2.315	1.909	1.758
3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1.757	1.617	1.752
8542	Elektronik entegre devreler	1.506	1.527	1.640
2809	Difosfor pentaoksit, fosforik asit ve polifosforik asitler	1.251	1.578	1.626
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	1.678	1.602	1.575

Kaynak: Trade Map

Tablo 4 – Hindistan’ın İhracatında Başlıca Ülkeler (milyon dolar)

ÜLKE	2014	2015	2016
TOPLAM	317.545	264.381	261.013
ABD	42.685	40.313	42.000
B.A.E.	32.920	29.990	30.691
Hong Kong	13.412	12.147	13.209
Çin	13.434	9.577	8.910
Birleşik Krallık	9.665	8.891	8.567
Singapur	9.677	7.805	7.390
Almanya	7.745	7.023	7.177
Vietnam	6.527	5.357	5.957
Bangladeş	6.255	5.522	5.668
Belçika	5.895	5.006	5.358
Sudi Arabistan	13.064	6.971	5.046
Fransa	5.093	4.819	4.871
Hollanda	6.762	4.877	4.867
Nepal	4.193	3.195	4.525
Türkiye	5.603	4.436	4.474
İtalya	5.446	4.229	4.464
Malezya	4.642	4.892	4.190
Sri Lanka	6.435	5.501	4.116
Japonya	5.757	4.530	3.827
G. Kore	4.795	3.610	3.465
Meksika	2.921	2.768	3.375
İspanya	3.142	3.152	3.359
G. Afrika Cum.	5.722	3.814	3.243
Endonezya	4.445	2.869	3.130

Tayland	3.439	3.114	2.962
Avustralya	2.594	3.253	2.950
İsrail	3.582	2.917	2.914
Umman	2.426	2.052	2.576
Kenya	4.405	3.184	2.456
İran	4.404	3.127	2.411

Kaynak: Trade Map

Tablo 5 – Hindistan’ın İthalatında Başlıca Ülkeler (milyon dolar)

ÜLKE	2014	2015	2016
TOPLAM	459.369	390.745	356.679
Çin	58.231	61.604	60.469
ABD	20.440	20.464	20.376
B.A.E.	27.288	20.283	19.247
Suudi Arabistan	32.704	21.353	18.460
İsviçre	21.133	21.113	14.852
G. Kore	13.437	13.088	12.213
Endonezya	15.185	13.902	12.184
Almanya	12.707	11.829	11.499
İrak	16.070	11.300	9.976
Japonya	9.964	9.635	9.810
Avustralya	9.935	9.412	8.724
Malezya	10.929	9.560	8.656
Diğer Ülke	6.767	8.500	8.650
İran	11.246	6.225	8.261
Belçika	11.293	8.338	7.482
Katar	16.584	9.637	7.476
Nijerya	15.663	10.234	7.405

Hong Kong	6.145	5.959	7.124
Singapur	7.069	7.396	6.722
Tayland	5.681	5.650	5.317
G. Afrika Cum.	5.994	6.276	5.093
Venezuela	13.192	6.641	5.079
Rusya Federasyonu	4.208	4.527	4.785
Kuveyt	15.036	5.923	4.036
İngiltere	4.791	5.376	3.865
İtalya	4.335	4.109	3.842
Kanada	3.748	3.844	3.644
Brezilya	5.544	4.108	3.612
Fransa	3.384	3.195	3.168
Vietnam	2.782	2.680	3.107

Kaynak: Trade Map

3- Türkiye ile Hindistan Arasındaki Ticari İlişkiler

Hindistan, Bakanlık Makamının uygun görüşü ve Müsteşarlık Makamı'nın Onayı ile **2016-2017 dönemi Hedef Ülkelerinden biri** olarak belirlenmiştir.

Türkiye ile Hindistan arasında ticaret hacminde gözlenen artışa rağmen, ticaret dengesi sürekli olarak ülkemiz aleyhine sonuçlanmaktadır. İki ülke arasında en yüksek ticaret hacmine 2014 yılı içerisinde ulaşılmıştır. 2016 yılında ihracat, %0,3 oranında minimal bir artış ile 652,0 milyon dolar olmuştur. Hindistan'dan ithalat ise %2,6 oranında artış kaydedilmiştir.

Tablo 1 - Türkiye-Hindistan Rusya Dış Ticaret Değerleri (milyon dolar)

Yıllar	ihracat	ithalat	Denge	Hacim
2007	348,2	2299,7	-1951,5	2647,9
2008	542,7	2457,9	-1915,2	3000,6
2009	411,2	1891,3	-1480,1	2302,5
2010	606,8	3409,9	-2803,1	4016,7
2011	756,1	6498,7	-5742,6	7254,8
2012	791,7	5843,6	-5051,9	6635,3

2013	586,9	6367,8	-5780,9	6954,7
2014	586,6	6898,6	-6312,0	7485,2
2015	650,3	5613,6	-4963,3	6263,9
2016	652,0	5757,2	-5105,2	6409,2

Kaynak: Trademap

Tablo 2 - Türkiye'nin Hindistan'a İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (milyon dolar)

GTIP	Ürün Adı	2014	2015	2016
2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	51,3	59,6	51,7
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	40,3	25,9	45,5
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dılmış külçeler	15,3	16,0	36,1
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	35,1	27,4	35,0
8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	15,8	12,6	14,6
7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	19,5	8,3	13,5
2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	14,1	11,4	12,8
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2,1	138,1	12,5
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	15,8	13,9	12,2
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	6,4	6,1	10,1
7202	Ferro alyajlar	4,0	0,7	9,3
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	0,3	3,9	9,3
4104	Siğir (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların dabaklanmış veya crust (arakurutmalı) post ve derileri	2,4	5,2	8,2
8451	Dokuma ipliklerin, mensucatın yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması vb için makinalar	3,5	5,3	7,7
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	1,4	2,9	7,7
8446	Dokuma makinaları (tezgahlar)	1,9	5,1	7,4
3816	Ateşe dayanıklı çimentolar, harçlar, betonlar vb. Karışımlar	6,4	4,8	7,3
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	1,9	3,1	7,3
2814	Saf amonyak veya amonyak sulu çözeltileri	0,0	4,7	6,7
8479	kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	1,5	2,3	6,7

2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	0,0	5,0	6,7
4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	6,0	7,8	6,7
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	7,7	7,2	6,7
5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	2,4	4,1	6,5
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	5,4	6,4	6,0
8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve sistemleri;vidalar;dişli kutuları volan vb	1,5	5,0	5,7
8422	Bulaşık, şişe vb yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb makinalar	5,4	5,3	5,6
7309	Demir veya çelikten depo, sarnıç, küvler vb kaplar (hacmi > 300 lt ve mekanik veya termik tertibatı olmayan)	2,9	0,6	5,2
2901	Asiklik hidrokarbonlar	6,9	0,0	5,2
2519	Magnezit, erimiş yanmış manyezi ve diğer magnezyum oksit	4,6	5,4	5,1
	TOPLAM (Diğerleri Dahil)	586,6	650,3	652,0
Kaynak: Trademap				

Tablo 3 - Türkiye'nin Hindistan'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (milyon dolar)

GTIP	Ürün Adı	2014	2015	2016
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2662,4	1785,7	1964,0
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	325,5	346,0	347,9
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	370,6	347,4	334,5
5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	162,0	143,4	152,2
3204	Sentetik organik boyayıcı maddeler, floresanlı aydınlatma maddeleri veya lüminofor olarak kullanılan organik ürünler	212,8	167,8	151,9
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	174,2	146,7	149,3
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	205,4	131,3	136,5
8701	Traktörler	90,7	121,5	112,2

7601	İşlenmemiş alüminyum	57,9	135,2	110,5
6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	89,1	76,1	76,5
2941	Antibiyotikler	62,0	65,4	56,1
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	40,9	51,9	52,1
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	52,5	50,7	51,3
5504	Suni devamsız lifler (işlem görmemiş)	53,3	69,2	50,4
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	59,4	21,0	46,2
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	29,7	23,5	42,6
7222	Paslanmaz çelikten çubuk ve profiller	63,0	55,8	41,7
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler	8,8	13,6	41,0
2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hılasası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	40,7	48,8	40,9
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	20,4	23,8	40,1
3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	34,8	35,9	34,8
3003	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karıştırılmış ilaçlar (dozsuz)	16,0	20,5	31,3
8527	Radio yayınlarını alıcı cihazlar (ses kayıt veya sesi tekrar vermeye mahsus cihaz veya saatle birlikte olsun olmasın)	36,5	30,7	31,1
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	27,3	27,9	30,5
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	0,1	0,0	29,8
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	14,3	13,8	29,5
4203	Tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden giyim eşyası ve aksesuarı	33,6	40,1	29,0
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	28,5	22,6	28,1
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	26,0	35,7	27,8
3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	28,1	21,3	25,2
	TOPLAM (Diğerleri Dahil)	6.899	5.614	5757,2

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Hindistan'ı 1,3 milyar nüfuslu yoksul bir ülke olarak değil, ciddi bir satın alma gücüne sahip 200-300 milyon tüketicinin yaşadığı, istikrarlı bir makroekonomik yapıya sahip ve gümrük vergileri ile miktar kısıtlamalarının her geçen gün azaldığı bir pazar olarak görmek, daha sağlıklı bir yaklaşımdır. İlaç sanayi çok gelişmiş olan Hindistan ilaç sanayisi hammaddelerinde potansiyel bir pazardır. Nüfus özellikleri nedeniyle de zeytinyağı, sert kabuklu meyveler, kuru meyveler başta olmak üzere gıda ürünlerinde büyük potansiyel ihtiva etmektedir. Hindistan'da sağlıklı yaşam için zeytinyağı kullanımı yaygınlaşmaktadır.

İnşaat – müteahhitlik iki ülke arasında en fazla potansiyel arz eden sektördür. 2001 yılında ilk kez bir Türk müteahhitlik firması Hindistan'da bir otoyol ihalesi almıştır. Ayrıca Hindistan'da mevcut bulunan ihalelere katılmak üzere Hintli firmalar ile ortaklaşa çalışmalar yürüten ve orada temsilcilik ofisi açmış bulunan firmalar mevcuttur. Müteahhitlik hizmetlerinin gelişmesi çeşitli mal gruplarında ihracat artışına yol açacaktır.

Hindistan'da altyapı yapımı geleneksel olarak kamu sektörünün görev alanındadır. Ancak özellikle son yıllarda altyapıya olan büyük talebin ve kalitenin iyileştirilmesi ihtiyacının karşılanması amacıyla özel sektörün ve yabancı sermayenin katılımı teşvik edilmektedir.

İhracat potansiyeli yüksek ürünler olarak aşağıdaki ürünler görülmektedir:

- Salça ve meyve suları
- Bisküvi, şekerleme, çikolata vb.
- Makarna
- Zeytinyağı
- Kuru ve sert kabuklu meyveler; incir, kayısı, fındık vb.
- Konfeksiyon (özellikle kadın ve erkek takım elbise)
- Makine halısı
- Cam eşya
- İnşaat malzemeleri (özellikle seramik, fayans, banyo takımları)
- Otomotiv parçaları
- Mobilya (özellikle ev mobilyaları)
- Altın mücevherat
- Tekstil makineleri
- Tekstil kimyasalları
- Kağıt peçete, havlu vb.

Türkiye-Hindistan Yatırım İlişkileri

Hindistan'da yatırım yapılabilecek sektörler olarak aşağıdaki sektörlerin öne çıktığı görülmektedir:

- Tarımsal ürün ve gıda işleme
- Mobilya
- Tekstil ve konfeksiyon
- Deri işleme, konfeksiyon ve ayakkabı
- Halı
- İnşaat malzemeleri
- Tekstil kimyasalları

- Otomotiv yan sanayii
- Cam eşya
- Kuyumculuk
- Turizm
- Otelcilik

Türk firmalarının Hint yatırımlarından aldığı pay oldukça düşük düzeyde olmasına karşın, son yıllarda artış yönünde bir eğilim gözlenmektedir. Ülkemizde toplam 248 adet Hint ortaklı firma faaliyet göstermektedir. Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı'nın verilerine göre Türkiye'deki Hint yatırımlarından bazıları aşağıda verilmektedir.

Polyplex (www.polyplex.com)

Yatırım Tutarı: 120 Milyon dolar

İstihdam: 250

Üretim: polyester film (% 75-80 İhracat)

Yer: Avrupa Serbest Bölgesi Çorlu

Aditya Birla

Yatırım Tutarı: 510 Milyon Dolar

İstihdam: 550

Üretim: Viskon Elyaf (% 20 İhracat)

Yer: Adana Organize Sanayi Bölgesi

Jain

Yatırım Tutarı: 20 Milyon Dolar

İstihdam: 400

Üretim: sulama sistemleri

Yer: Adana

Hintli Tractorsand Farm Equipment Limited (Tafe)

Yatırım Tutarı: 20 Milyon \$

İstihdam: 90- 250

Üretim: Traktör

Yer: Manisa Organize Sanayi Bölgesi

Bunlara ilaveten **Çalık Holding** ile birlikte Tüpraş özelleştirmesine katılan petrol şirketi **IOC**'nin (Indian Oil Corporation) yine aynı holdingle 4,9 milyar dolara mal olacak 15 milyon ton/yıl kapasiteli rafineri ve petrokimya tesisini ortak olarak kurmak için EPDK'ya yaptığı 49 yıllık rafineri lisans başvurusu kabul edilmiştir.

Arcelor-Mittal, Borusan Holding ile %50 ortaklıkla, Gebze'de, 500 milyon dolarlık yatırım yaparak, 4,8 milyon ton kapasiteli bir sıcak sac tesisi kurma kararı almıştır.

Hindistan'ın diğer bir önemli çelik şirketi olan "**Jindal**", paslanmaz çelik, krom madeni ve termik santral alanlarında ülkemizde yatırım yapma kararı almış olup, ilk aşamada 500-600 milyon dolarlık yatırım yaparak bir termik santral kurmayı planlamaktadır.

Ayrıca Sabiha Gökçen Havalimanı ihalesini gerçekleştiren konsorsiyumda "**GMR**" isimli Hint şirketi yer almıştır. "**Dabur India**" firması, 69 milyon ABD Doları karşılığında Hobby Kozmetik firmasının tamamını satın almıştır.

Türkiye-Hindistan Yatırım İlişkileri

İki ülke arasında son dönemde yapılan karşılıklı yatırımlardan bazıları aşağıda özetlenmiştir.

- **Borusan Telekom – Dhanus**
Merkezi Chennai, Hindistan’da ve global operasyon merkezleri Yeni Delhi ve Kaliforniya’da bulunan Dhanus Technologies Ltd., 1993 yılında kurulmuştur. Şirket, telekom servisleri, IT/ITES ve Telematic hizmetleri gibi temel olarak iletişim hizmetleri alanlarında operasyonlarını sürdüren firma portföyüne Türkiye’den Borusan Telekom’u katmıştır. Dhanus, Borusan Telekom’un %100’ü için 30 milyon dolar dolayında bir anlaşmaya vardıklarını açıklamıştır.
- **GMR – Limak**
Temmuz 2007’de yapılan ihale sonucu KDV dahil 2,280 milyar euro bedelle Sabiha Gökçen havalimanının yeni dış hatlar terminal binası ve diğer ilgili tesislerinin yap-işlet-devret modeli ile yapılması hakkını kazanan Limak İnşaat AŞ.- GMR Infrastructure Ltd- Malaysia Airport Holding Berhad Ortak Girişim Gurubunda %40 hisse ile yer alan GMR grup, Hindistan’ın önde gelen altyapı, inşaat ve enerji şirketlerini bünyesinde barındırmaktadır. Delhi ve Haydarabat havalimanlarının da işletmesini yürüten GMR, elektrik üretim, iletim ve dağıtımında Hindistan’daki başlıca firmalardan biridir. GMR grup ayrıca tarım ürünleri ve özellikle de etanol üretimi alanında faaliyet göstermektedir.
- **Hobi Kozmetik**
Hindistan’ın en büyük hızlı tüketim ürünleri şirketlerinden olan Dabur, yeni pazarlara açılma stratejisi çerçevesinde Türkiye’de Hobi Kozmetik’e talip olmuştur. İki şirket arasındaki görüşmeler olumlu sonuçlanmış ve Dabur Hobi ile Türkiye pazarına girmiştir.
- **IOC – Çalık**
İlk olarak Çalık Holding ile birlikte Tüpraş özelleştirmesine katılan IOC’nin (Indian Oil Corporation) yine aynı holdingle 4,9 milyar dolara mal olacak 15 milyon ton/yıl kapasiteli rafineri ve petrokimya tesisini ortak olarak kurmak için EPDK’ya yaptığı 49 yıllık rafineri lisans başvurusu kabul edilmiştir.
- **Arcelor Mittal**
Hindistan’ın ve dünyanın önde gelen demir-çelik şirketi Arcelor Mittal, Borusan Holding’le %50 ortaklıkla, Gebze’de 4,8 milyon ton kapasiteli bir sıcak sac tesisi kurma kararı almıştır. 2010 yılı Haziran ayında Arcelor Mittal Yassı Çelik Başkanı Robrecht Himpe’nin katılımıyla tesis resmi olarak açılmıştır. Tesisin yıllık 4,8 milyon tonluk sıcak sac üreterek 3 milyar dolarlık ciro yapması planlanmaktadır.
- **TAFE**
Hintli Tractors and Farm Equipment Limited (TAFE) Manisa Organize Sanayi Bölgesi’nde yıllık 15 bin traktör üretimi planı ile bir traktör üretim ve montaj tesisi yatırımı gerçekleştirmiş ve üretime 2010 yılı sonlarında başlamıştır.
- **Çelebi Holding**
Çelebi Hava Servisi’nin çoğunluk hissesini elinde bulundurduğu ÇHS/Nas India konsorsiyumu, Mumbai (Bombay) Chhatrapati Shivaji Uluslararası Havalimanı’nda yer hizmetleri verme hakkı için açılan ihaleyi kazanmıştır. Çelebi Hava Servisi A.Ş’nin yüzde 51, NAS Aviation Services Pvt Ltd’nin de (NAS India) yüzde 49 oranında pay sahibi olduğu ÇHS/NAS India konsorsiyumunun, MIAL tarafından 1 Kasım 2008’de yapılan değerlendirmede, “ihalede en iyi teklifi veren konsorsiyum” olduğu açıklanmıştır. İhale sonucuna göre ÇHS, Bombay Havalimanı’nda 10 yıl süre ile yer hizmeti verme hakkı kazanmıştır. Nisan 2009’da ise Çelebi Hava Servisi, Hindistan’ın Yeni Delhi kentindeki, Uluslararası Havalimanı, Hindistan’ın kargo trafiği açısından ikinci büyük havalimanı olan Delhi Indra Gandhi Uluslararası Havalimanı’nın işletmecisi Delhi International Airport Private Ltd. (DIAL) tarafından açılan kargo terminali ihalesini kazanmıştır. Çelebi Hava Servisi’nden

İMKB'ye yapılan açıklamada, Delhi Indra Gandhi Uluslararası Havalimanı İşletmecisi DIAL tarafından, havalimanında mevcut kargo terminalinin (Brownfield) geliştirilmesi, modernizasyonu, finansmanı ve 25 yıl süreyle işletilmesi için açılan ihalenin Çelebi lehine sonuçlandığının ihale makamı tarafından şirkete bildirildiği belirtilmiştir. Delhi Havalimanı'nın kargo trafiği 2001 yılından bu yana yıllık ortalama yüzde 10 büyüdüğü belirtilmiştir. Delhi Indra Gandhi uluslararası havalimanı kargo trafiğinin gelecek on yılda 1 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir.

- **Jindal**
Hindistan'ın diğer önemli bir çelik şirketi olan Jindal, paslanmaz çelik, krom madeni ve termik santral alanlarında ülkemizde yatırım yapma kararı almıştır. İlk aşamada 500-600 milyon dolarlık bir yatırım yapılarak bir termik santralin kurulması planlanmaktadır.
- **Polyplex**
Dünyanın 5. büyük ince polyester film üreticisi Polyplex, üretim operasyonlarını coğrafi olarak çeşitlendirme stratejisine paralel olarak Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi'nde Aralık 2005'te 24,000 TPA'lık kapasiteli bir polyester film tesisi yatırımı yapmıştır. İçerisinde 4MW bir elektrik santrali barındıran yatırım projesinin ardından 2006 yılının Mart ayında 5000 TPA kapasiteli bir metal kaplama tesisi yatırımı yine aynı bölgede hayata geçirilmiştir. Firma son olarak bir çip tesisi kurma sürecinde olup, tüm yatırımların toplam tutarı 55 milyon ABD Doları olarak öngörülmektedir. Bu firmanın yatırımı Türkiye'yi bölgedeki en önemli polyester film üreticilerinden biri konumuna getirmiştir.
- **Farplas Hindistan Yatırımı**
Renault, Toyota, Ford, Honda, Mercedes ve Hyundai gibi markaların önemli tedarikçisi olan Farplas, global araç projelerinde yer alabilmek için 2008 ortasında Hindistan'da üretime başladı.
- **Fernas A.Ş.**
Türk Mühendislik firması FERNAS'ın 2009 yılında Hindistan'ın Medya Pradesh Eyaletinde yaklaşık 100 milyon doları bedele karşılık gelen 350 kilometrelik LPG boru hattı döşeme faaliyeti devam etmektedir. Ayrıca, yaklaşık 70 ve 450 milyon doları bedele karşılık gelen iki yeni ihale daha kazanmış ve birçok ihaleyi ise takip etmektedir.
- **Söktaş – Tekstil Fabrikası**
Söktaş Tekstil'in 2007'de Hindistan'da kurduğu Söktaş India PVT şirketi Hindistan pazarına yönelik üretime başlamıştır. Türkiye'de yılda 14 milyon metre olan kapasitesini Hindistan fabrikasıyla ikiye katlayacak olan Söktaş Tekstil, özellikle Hindistan ve diğer Asya ülkelerinde yüz milyonlarca kişiden oluşan lüks tüketim pazarında bizzat bulunarak rekabette öne geçmeyi amaçlamaktadır.
- **Eczacıbaşı Holding**
Eczacıbaşı, Vitra ürünlerinin Hindistan genelinde satışı için Hindistan'ın önemli seramik üreticilerinden olan Kajaria Seramik ile ortaklık yapmaktadır.
- **Hidromas Hidrolik Otomotiv Sanayi A.Ş.**'nin Hindistan'ın Madras şehrinde 5-6 milyon doları tutarındaki hidrolik imalatına ilişkin tesis kurma faaliyetini tamamlamak üzeredir.
- **Termikel firması**, Hindistan'da elektrik sayacı üretimi için Hintli bir firma ile ortaklık anlaşması imzalamıştır.

Bu şirketlerin yanı sıra, Türkiye'nin en büyük ilaç üreticisi **Abdi İbrahim**, Hindistan merkezli Strides Arcolab ile eşit ortaklığa dayanan Abdi Strides isimli yeni bir şirket kurmuştur. Strides'in geliştirdiği ürünler Türk, Orta Doğu ve eski Sovyet Cumhuriyetleri pazarlarına ulaşırken, Abdi İbrahim'in jenerik ürünleri de Strides'in faaliyet gösterdiği pazarlara erişebilecektir. **Karel Santral Sistemleri, Kablo ve Santral Fabrikası; Atlas İlaç**, üretim birimi yatırımı; **Şişecam**, cam üretimi; **Cevher grubu**, otomotiv yan sanayii yatırımı ve Atasay altın işleme tesisi için Hindistan'da yatırım yapmayı düşünen firmalar arasında yer almaktadır.

Dünyanın en büyük telekomünikasyon şirketlerinden biri olarak gösterilen bir başka Hintli şirket **GTL**'nin de Türkiye telekom pazarına girmeye hazırlandığı bildirilmiştir. GTL'nin önümüzdeki dönemde Türkiye'ye girme hazırlıklarını tamamlaması beklenmektedir. Öncelikle bir ofis açmayı

planlayan şirketin, Türkiye'de uygulamaya girecek olan 3G, Wimax, IPTv gibi teknolojiler üzerine yatırım yapması beklenmektedir.

Son dönem zarfında, Hint firmalarının, ülkemizde yatırım yapmak üzere araştırmalarda bulundukları ve çelik, bakır gibi madencilik sektörü, ilaç-eczacılık, otelcilik, köprü-otoyol inşaatı, otomotiv, bilgi teknolojileri, enerji ve şeker alanlarında yatırım yapmak istedikleri gözlemlenmektedir. Hindistan'ın **Taj Otel Grubu** da dahil olmak üzere, üç Hint otel zinciri turizm sektörü, Hint enerji şirketi Reliant enerji sektörü, Hintli bir firma ülkemizdeki şeker fabrikalarının özelleştirilmesi ve Hindistan demiryollarına bağlı **Ircon International ve RITES** şirketleri ise ülkemizdeki otoyol ve köprü inşaatı ihaleleri ile ilgilenmektedir.

İki Ülke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Türkiye ile Hindistan arasında ile Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanması amacıyla, 2 Ocak 2008 tarihinde Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile girişimler başlatılmıştır. Hindistan makamları ile yapılan görüşmeler sonucunda Türkiye ile Hindistan arasında mal ticareti bakımından serbest ticaret alanı kurulmasını öngören Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması'nın (KEOA) imzalanmasına karar verilmiş ve bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

İki ülke arasında imzalanacak Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması, hali hazırda ihracat potansiyelimizin yüksek olduğu ürünlerde %5 ile %35 arasında değişen gümrük vergisi indirimi ve pazara giriş engellerinin azalmasını sağlayacaktır. Ayrıca hâlihazırda ithalat rejimimizde GSP rejiminden faydalanmakta olan Hindistan'a sunulan tek taraflı taviz imkânı bu ülkeyle imzalanacak STA sayesinde karşılıklı hale getirilecektir. Bu sayede mevcut durumda ülkemiz aleyhine seyreden ikili ticaretimiz daha dengeli bir yapıya kavuşma imkânı bulacaktır.

Hindistan ile imzalanacak STA, bilgi teknolojileri alanında işbirliğinin oluşturulması ve geliştirilmesine de katkı sağlayacaktır. Ayrıca pamuk, kömür, petrol, demir cevheri, ferro alyaj, tekstil elyaflarında dünyanın önemli üreticilerinden biri olan Hindistan, ülkemizin Girdi Tedarik Stratejisi açısından da önem arz eden bir ülkedir.

Hindistan, Türkiye için olduğu kadar AB için de önemli bir ticaret ortağıdır. AB ve Hindistan, ikili mal ve hizmet ticareti ile yatırımların düzeyini artırabilmek amacıyla Haziran 2007'de yılında STA müzakerelerine başlamışlardır. Müzakereler devam etmektedir.

DEİK bünyesinde 1996 yılında kurulan Türk – Hint İş Konseyi faaliyetlerini sürdürmektedir. Konseyin en son Ortak Toplantısı 9 Eylül 2009 tarihinde İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Sorunlar:

- Gümrük vergileri yüksektir. Hindistan liberalleşme yönünde atılan tüm adımlara rağmen pek çok üründe halen yüksek gümrük vergileri ile yerel sanayisini korumaya çalışan bir ülkedir. Hindistan Hükümeti'nin DTÖ'ye taahhütü çerçevesinde hammadde ithalatında vergilerin %10, mamul mallarda ise % 20'ye düşürülmesi söz konusudur. Ancak, birçok ürüne ek vergi uygulandığından nihai vergi bu düzeylerden oldukça yüksekte gerçekleşmektedir. Ek vergiler dahil edildiğinde ürünün gümrük vergisi iki katına çıkabilmektedir.
- Hindistan'da taşımacılık için kullanılan konteynerlere ağırlık kısıtlaması getirilmiştir.
- Gümrük prosedürleri şeffaflıktan uzaktır. İthalat işlemlerinde ihtiyari gümrük değerlendirme kriterleri uygulanmaktadır. Değerleme prosedürleri, Hindistan gümrüklerine normal piyasa fiyatlarının altında bir fiyatla karşılaştıklarında, ithalattaki beyan edilen değişim değerini reddetme hakkı vermektedir. Bu durumda ithalatta daha fazla bir gümrük vergisi oranı uygulanmaktadır.

- Hindistan yenilebilir sıvı yağlar için gayri resmi bir referans fiyatı belirleme politikası uygulamaktadır. Sık sık değişen referans fiyatı nedeniyle bu ürünlerin gümrük vergileri net bir şekilde bilinmemektedir.
- İki ülke bankacılık sistemleri arasında işbirliği olmaması, Türk bankalarından alınan teminat mektuplarının kabul edilmemesi, muhabir banka bulunmasında sıkıntı çekilmesi ve aracı bankalar ile yapılan ticari işlemlerin pahalı olması diğer önemli sorunlardır. Bunun yanısıra, Hindistan bankalarından gelen akreditiflerin çok fazla ayrıntı içerdiği ve işlem sürelerinin çok uzun olduğu söylenmektedir.
- Türkiye-Hindistan arası ticari sevkiyatların sorunlu gerçekleşebildiği ve navlun bedellerinin yüksek olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Kalküta Limanı'ndaki yoğunluğun navlun bedelini artırmakta ve ihracatı olumsuz etkilemekte olduğu belirtilmiştir.
- Ortak bir başka şikayet konusu da Hindistan'da bürokrasinin çok yavaş işliyor olmasıdır. Hint kamu teşkilatına ek olarak Hint özel sektörünün de iş takibinde ve geri dönüşlerde ağır davranabildiği ve müşterilere verilen hizmette bundan kaynaklanan aksamalar ve gecikmeler yaşandığı belirtilmiştir. Ayrıca yabancılara çalışma izni alınmasında da sürenin uzun olduğu dile getirilmiştir.
- Çin'de olduğu gibi Hindistan'da da korsan üretim yaygındır.